

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 1120
6501 BC NIJMEGEN

UW KENMERK	VRGZ/DIR/7543/26/MD/sp	CONTACTPERSOON	R. de Gans
UW BRIEF VAN	19 maart 2026	TELEFOONNUMMER	0345-477700
ONS KENMERK	GZDGCB2569637/2569677	TEAM	Veiligheid en opvang
VERZENDDATUM	12 juni 2026		

ONDERWERP Zienswijze ontwerpjaarstukken 2025 en ontwerpbegroting 2027 VRGZ

Geachte bestuur,

Hartelijk dank voor de begroting 2027 die wij van u mochten ontvangen. Hieronder geven wij in een aantal punten onze zienswijze op deze begroting weer.

Samenwerking met raad

Met de start van deze bestuursperiode is een deel van de leden van de gemeenteraad nieuw gestart. Regionale samenwerking blijft voor ons van groot belang: alleen in een sterke regio kunnen we maatschappelijke opgaven effectief aanpakken en onze ambities voor inwoners en ondernemers waarmaken.

De recente verkiezingen hebben in veel raden nieuwe leden gebracht, voor wie het werken met gemeenschappelijke regelingen nieuw is. Dat vraagt extra aandacht voor heldere uitleg en een zorgvuldige informatieopbouw. Wij waarderen het dat veel GR'en hier al actief in ondersteunen via introducties en toelichtingen.

Daarbij is het voor ons belangrijk om tijdig inzicht te krijgen in komende thema's, opgaven en besluitmomenten, zodat wij onze kaderstellende rol goed kunnen vervullen.

Bij grote of complexe onderwerpen vragen wij om waar mogelijk een trapsgewijze aanpak, met eerst een beeldvormende fase en later besluitvorming. Dit helpt alle raadsleden om onderwerpen zorgvuldig te begrijpen en te wegen.

Wij zien uit naar een constructieve voortzetting van de samenwerking en waarderen het meedenken over verdere versterking van informatievoorziening en betrokkenheid van de raden.

Jaarstukken 2025

Wij dienen een positieve zienswijze in ten aanzien van de jaarstukken 2025.

Taakstelling

De financiële situatie van gemeenten staat onder druk en vormt een aanzienlijke uitdaging. Het zogenoemde ravijnjaar 2028 komt in zicht, waarin gemeenten door een

forse daling van rijksmiddelen structureel minder financiële ruimte krijgen. Ook is een volledige compensatie voor loon- en prijsstijgingen niet gegarandeerd.

Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden hebben gemeenten reeds ingrijpende ombuigingen doorgevoerd en zullen zij ook in 2027 verdere maatregelen moeten treffen. Gezamenlijk hebben we daarom ook gekeken naar de taken en middelen van verbonden partijen.

Kaderbrief 2027

In onze zienswijze op uw kaderbrief 2027 hebben wij u een tiental onderwerpen in overweging meegegeven. U heeft hier uitleg over gegeven, een aantal zaken overgenomen en een aantal zaken onderschreven. Wij danken u voor uw inzet op dit gebied, echter zien wij toch een forse stijging in de gemeentelijke bijdragen. Dat baart ons grote zorgen.

U heeft uw ombuigingen om te komen tot een lagere gemeentelijke bijdrage niet verwerkt in de begroting 2027. Daarom dienen wij een negatieve zienswijze in.

We hebben moeite met de verhoging van de bijdrage. De enorme verhoging van de bijdrage verplicht u ook te kijken naar de ambities, taken en uitgaven op andere terreinen.

Indexering

Op 10 maart 2026 heeft het college u een brief gestuurd naar aanleiding van de motie *Uitgaven gemeenschappelijke regelingen niet meer laten stijgen dan de inkomsten uit het Gemeentefonds*. In deze brief staat dat de bijdrage aan uw regeling in 2027 maximaal met 2,53% zou mogen stijgen, gelijk aan de verwachte groei van de Algemene Uitkering.

Wij constateren dat de toegepaste indexering in de ontwerpbegroting hoger is dan de ontwikkeling van de gemeentelijke inkomsten uit het Gemeentefonds voor 2027. Dit komt mede door de nieuwe financieringssysteem voor gemeenten, waarin loon- en prijsontwikkelingen niet meer automatisch meestijgen met de rijksuitgaven.

Wij begrijpen dat u vanwege het hoge aandeel personeelskosten en reeds lopende taakstellingen beperkte ruimte heeft om deze indexatie neerwaarts bij te stellen. Lagere indexatie betekent voor de GR – en dus ook voor ons – feitelijk het maken van keuzes in taken en serviceniveau. Maar voor meerdere gemeenten in de regio leidt de mismatch tussen gemeentelijke inkomsten en GR uitgaven tot financiële druk binnen de eigen begroting.

Wij respecteren de ambtelijk afgesproken indexeringsmethodiek voor 2027. Tegelijkertijd vragen wij om in 2026 samen een traject te starten voor het ontwikkelen van een toekomstbestendige indexeringsmethodiek voor 2028 en verder. Hierin willen wij gezamenlijk:

- de relatie tussen indexering, taakinhoud en serviceniveau bespreken;
- rekening houden met verschillen tussen GR'en;

- werken aan voorspelbaarheid voor zowel gemeenten als GR'en;
- afstemmen hoe wordt omgegaan met jaren waarin loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan de macro-economische ramingen.

Overige punten

Stijgende opgaven versus onvoldoende middelen.

Veiligheidsrisico's nemen toe (klimaat, cyber, geopolitiek). Tegelijkertijd is de benodigde financiering (nog) niet aanwezig en de nieuwe taken (weerbaarheid) zijn niet volledig gedekt. Defensie ontvangt aanvullende middelen van de Rijksoverheid, de VRGZ niet. Dit leidt tot een disbalans. Verzoek aan de VRGZ is om nog actiever bij het Rijk aan te dringen op aanvullende financiering via het Veiligheidsberaad en de lobby richting het ministerie van J&V en defensie.

Bestuurlijke keuzes op basis van risico-uitwerking.

Leg het AB scenario's voor die de bestuurlijke risico's van nieuw beleid, autonome ontwikkelingen en prijsstijgingen inzichtelijk maken inclusief de bijbehorende (ook negatieve) consequenties. Dit versterkt de positionering van het AB, zodat het beter in staat is richting te geven aan en te sturen op deze keuzes. Daarmee kan de VRGZ-organisatie worden bestendigd.

Ontvlechting bedrijfsvoering GGD

Voor de splitsing bedrijfsvoering organisatie GGD en VRGZ volgt nog een begrotingswijziging. Het verzoek is dit aandachtspunt mee te nemen vanwege frictiekosten in 2026 en 2027.

Weerbaarheid en nieuwe taken

Er wordt grote inzet op maatschappelijke weerbaarheid en digitale weerbaarheid verwacht terwijl de financiering nog onduidelijk is. Hier vragen wij nadrukkelijk aandacht voor. Wij benadrukken dat budget voor gevraagde extra investeringen taakstellend is, oftewel dat u de afgesproken resultaten behaald binnen het beschikbare budget.

Regionaal Beleidsplan

Het huidige beleidsplan loopt tot 2028. Nieuw beleid moet worden ontwikkeld. Door maatschappelijk ontwikkelingen veranderen de basistaken en worden deze complexer. Formuleer een realistische en uitvoerbare opgave, met expliciete aandacht voor de financiële positie van gemeenten en actuele maatschappelijke en geopolitieke ontwikkelingen.

Slot

Wij verzoeken u onze zienswijze bij de verdere uitvoering en besluitvorming te betrekken. Wij vernemen graag uw reactie op de punten uit deze zienswijze. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

De griffier,

De voorzitter,

D. van der Harst

M.A. Mulder